Lietas arhīva Nr. KA02-0015-23/6
ECLI:LV:KUAT:2023:0607.11261057020.9.S

SPRIEDUMS
Latvijas Republikas vārdā
Liepājā 2023.gada 7.jūnijā

Kurzemes apgabaltiesa:
tiesnese Ināra Rozīte
tiesnese Aiva Daidere
tiesnesis Didzis Aktumanis
piedaloties prokurorei Diānai Šķiņķei
aizstāvim Ērikam Štālbergam

apelācijas kārtībā atklātā tiesas sēdē izskatīja krimināllietu sakarā ar aizstāvja Ē.Štālberga apelācijas sūdzību par Kurzemes rajona tiesas 2022.gada 12.septembra spriedumu, ar kuru /pers. A/, personas kods /personas kods/, un /pers. B/, personas kods /personas kods/, atzīti par vainīgiem un sodīti pēc Krimināllikuma 126.panta otrās daļas 3.punkta.

Aprakstošā daļa

[1] Ar Kurzemes rajona tiesas 2022.gada 12.septembra spriedumu /pers. A/ atzīts par vainīgu pēc Krimināllikuma 126.panta otrās daļas 3.punkta un sodīts ar sabiedrisko darbu uz 150 stundām.

/pers. B/ atzīts par vainīgu pēc Krimināllikuma 126.panta otrās daļas 3.punkta un sodīts ar sabiedrisko darbu uz 150 stundām.

/pers. A/ un /pers. B/ piemērotais drošības līdzeklis – uzturēšanās noteiktā vietā – atstāts negrozīts līdz sprieduma spēkā stāšanās dienai.

Solidāri no /pers. A/ un /pers. B/ valsts labā piedzīta cietušajam izmaksātā valsts kompensācija 1075 *euro*; cietušā /pers. C/ labā solidāri no apsūdzētajiem piedzīta kaitējuma kompensācija 3925 *euro*, bet pārējā daļā 39 946 *euro* apmērā kompensācija nav noteikta.

Kompensāciju labprātīgai samaksai noteikts 30 dienu termiņš no nolēmuma spēkā stāšanās dienas.

[2] Ar pirmās instances tiesas spriedumu atzīts, ka /pers. A/ un /pers. B/ personu grupā tīši nodarīja vidēja smaguma miesas bojājumu.

2020.gada 25.jūnijā ap plkst.01.00, pirmstiesas izmeklēšanā precīzi nenoskaidrotā laikā, bārā /adrese/, /pers. A/ un /pers. B/ izcēlās konflikts ar /pers. C/. Konflikta laikā /pers. B/ dusmu vadīts tīši ne mazāk kā vienu reizi iespēra ar kāju /pers. C/ pa muguras jostas daļu, kā rezultātā /pers. C/ nokrita uz zemes pie bāra ieejas. Kad /pers. C/, cenšoties piecelties, atradās četrrāpus, /pers. A/ iesaistījās noziedzīgās darbībās - uzsēdās uz /pers. C/ muguras un, atrodoties sēdus pozīcijā, ne mazāk kā divas reizes palēcās uz viņa. Turpinot noziedzīgās darbības, /pers. B/ ne mazāk kā divas reizes iesita /pers. C/ pa dažādām ķermeņa daļām.

Tādā veidā, rīkojoties kopīgi un ar vienotu nodomu, kas vērsts uz miesas bojājumu nodarīšanu, /pers. A/ un /pers. B/ nodarīja /pers. C/ miesas bojājumu: mugurkaula jostas 1.skriemeļa ķermeņa lūzumu, kas pēc sava rakstura pieskaitāms pie vidēji smagiem miesas bojājumiem, kas izraisa ilgstošus veselības traucējumus uz laiku ilgāku par 21 dienu.

Pirmās instances tiesa /pers. A/ un /pers. B/ darbības kvalificējusi pēc Krimināllikuma 126.panta otrās daļas 3.punkta.

[3] Apelācijas sūdzību par spriedumu iesniedzis apsūdzēto aizstāvis Ē.Štālbergs, jo uzskata, ka spriedums ir nepareizs faktisko apstākļu un apsūdzībā norādīto faktu neatbilstības dēļ, tādēļ spriedumu pārsūdz pilnībā.

Aizstāvis uzskata, ka pirmās instances tiesa lietā iegūtos un pārbaudītos pierādījumus izvērtējusi nepareizi, tādēļ lūdz apelācijas instances tiesai pārbaudīt un novērtēt turpmāk norādītos pierādījumus, kurus tiesa vērtējusi kā apsūdzēto vainu pierādošus, bet, kam nepiekrīt aizstāvība.

[3.1] Sprieduma punktā [2.1] norādīts, ka vaina pierādīta ar ziņām par faktiem /pers. C/ iesniegumā, ar lūgumu uzsākt kriminālprocesu pret /pers. A/ un /pers. B/ saistībā ar uzbrukumu.

Aizstāvis norāda, ka iesniegums satur ziņas par to, ka cietušais pirmais ir atradies spēļu zālē, apsūdzētie ienākuši vēlāk un izraisījuši konfliktu ar viņu. Izejot ārā, abi /pers.A un pers.B/ viņu pagrūduši un vairs neko nav jutis.

Aizstāvība, vērtējot šīs ziņas, uzsver, ka tās neatbilst objektīvām bārmenes /pers. D/ liecībām. Cietušā liecības ir pretrunā liecinieces liecinātajam un līdz ar to, aizstāvja ieskatā, vērtējamas kā nepatiesas daļā par konfliktu kafejnīcā un par grūdienu, bet apliecina to, ka pēc tam, kad cietušais ir nogāzies uz zemes, neko vairs nav jutis. Fakts par plkst.00.17 no kredītkartes noņemto naudu, liecina tikai par to, ka cietušais ir spējīgs šajā laika periodā rīkoties ar savu kredītkarti vai to darījusi cita nezināma persona.

[3.2] Attiecībā par tiesas spriedumā [2.2] punktā norādīto, ka apsūdzēto vaina pierādīta ar ziņām policijas inspektora Valsts amatpersona ziņojumā, ka 2020.gada 25.jūnijā plkst.2.40 slimnīcas traumpunktā nogādāts /pers. C/, kuram konstatēts jostas daļas 1.skriemeļa lūzums aizstāvis uzsver, ka šis fakts pierāda pavisam citu – to, ka /pers. C/ traumpunktā nogādāts plkst.2.40, bet spēļu zāle darbu beidz pusnaktī, cietušais naudu no kartes noņēmis plkst.00.17. No minētā izriet, ka aptuveni 2 stundu laika periodā nav zināms, ko cietušais darīja un kur atradās.

Ziņojums apliecina faktu, ka ne par kādiem citiem miesas bojājumiem, kā vienīgi iespējamu jostas daļas skriemeļa lūzumu, netiek norādīts. Līdz ar to cietušā vēlākajās liecības norādītais par saņemtajiem spērieniem pa dažādām ķermeņa daļām, nonāk būtiskā pretrunā ar citiem pierādījumiem.

[3.3] Citējot sprieduma [2.3] punktā norādītās cietušā liecības, aizstāvis norāda, ka ar šīm liecībām ir pierādītas cietušā un /pers. A/ naidīgās attiecības, kas jāņem vērā, vērtējot cietušā liecību patiesumu, jo aizstāvja ieskatā naidīgums iespaido liecību objektivitāti. Cietušais pats šajās liecībās norāda, ka zvanījis /pers. A/ nevis otrādi, viņš melo par gāzes ieroča noslēpšanas faktu taksometrā, noklusē par viņa izraisīto incidentu un draudiem ar šo ieroci, kā rezultātā izsaukta policija un viņš tika aizvests uz policijas iecirkni. Turklāt šīs liecības pretēji tiesas viedoklim apstiprina faktu, ka cietušais pēc atbrīvošanas no policijas iecirkņa atkal devās uz spēļu zāli, lai turpinātu viņa paša izraisīto konfliktu.

Izmeklēšanas gaitā cietušais mainījis savas liecības. Sākotnēji cietušais neatceras kā starp viņiem sākās konflikts bāra zālē, ko savukārt neapstiprina lieciniece /pers. D/. Cietušais sajutis spēcīgu sitienu no mugurpuses, no kuras personas un kādā sakarā, cietušais nenorāda, bet vēlāk atceras, ka dzirdējis /pers. B/ teikto /pers. A/, lai turpina sist. Cietušais redzējis, ka /pers. A/ apiet viņam apkārt pa kreiso pusi un no aizmugures uzsēžas uz cietušā "jātnieka" pozā, sāk lēkāt pa muguru, izdara ne mazāk kā piecus sitienus pa muguru ar rokām vai kājām. Bez tam vēl saņem sitienus, domājams, ka no /pers. B/.

Aizstāvja ieskatā, nav iegūti objektīvi pierādījumi, lai piešķirtu šīm liecībām ticamību. Fakts, ja divi vīrieši, no kuriem viens ir 22 gadus jauns un

spēcīgs, sit ar kājām un rokām pa cietušā ķermeni un cietušajam nav fiksēts neviens miesas bojājums, liecina tikai par to, ka cietušais melo.

Aizstāvība uzsver, ka šajā daļā svarīgas ir ekspertes /pers. E/ liecības tiesas sēdē par to, ka, visdrīzāk, vienu fiksēto miesas bojājumu cietušais varēja iegūt, krītot uz pēcpuses, bet par pārējiem cietušā norādītajiem miesas bojājumiem nav objektīvu datu.

[3.4] Tiesa sprieduma 2.lpp. 4.rindkopā no augšas norāda, ka tiesa kā vainu pierādošu apstākli atzīst /pers. C/ papildus sniegtās liecības 2021.gada 12.jūlijā, kurās cietušais norādījis, ka iepriekšējā liecība pierakstīta latviešu valodā, kuru viņš nepārvalda, iespējams, tādēļ tā pierakstīta neprecīzi.

Aizstāvis, vērtējot cietušā liecības, nepiekrīt šim skaidrojumam, jo, kā redzams no lietas materiāliem, tad gan 2020.gada 6.jūlijā, gan 2021.gada 12.jūlijā sniegtās liecības ir pieņemtas latviešu valodā un pārtulkotas. Bez tam liecībās, kuras it kā ir pieņemtas neprecīzi, t.i., 2020.gada 6.jūlijā, pats cietušais norādījis, ka viņam nav ne pretenziju, ne papildinājumu.

No minētā aizstāvis secina, ka cietušais pats atzīst, ka liecības nav vienādas, bet cenšas to izskaidrot ar apstākli, kurš neatbilst objektīviem lietas apstākļiem, cietušais liecības atzinis par pareizām un par to parakstījies.

Liecībā, kura sniegta 2021.gada 12.jūlijā un kuru cietušais atzīst par precīzāku, viņš atzīst, ka ar vienu kāju bija pārkāpis pāri slieksnim, otra kāja vēl atradās telpas iekšienē – durvju ailē. No bāra darbinieces atrašanās vietas būtu redzams, kā viņš saņem spērienu no vēl bāra telpās esošā /pers. B/. Aizstāvja ieskatā to, cik patiess ir šāds cietušā apgalvojums, būtu jāvērtē kopsakarībā ar /pers. B/ objektīvo veselības stāvokli – viņam ir 56 gadi, smagnējas miesas būves, slimojošs ar *gaiļa* gaitu, ir ieģipsēta kāja. Tātad, ejot no aizmugures, viņam bija jāpaspēj pacelt kāju līdz cietušā jostas vietas augstumam, lai izdarītu tik spēcīgu spērienu, ka cietušais izkrīt no bāra uz ielas un nokrīt ar seju uz priekšu. Aizstāvis uzskata, ka tas nav iespējams /pers. B/ veselības stāvokļa dēļ un tas nebija iespējams cietušā norādītajā laikā un vietā, jo saskaņā ar /pers. D/ liecībām bārs strādāja līdz plkst.24.00. Savukārt izsaukums reģistrēts plkst.01.20, slimnīcā cietušais nogādāts plkst.02.40, nauda no viņa norēķinu kartes noņemta plkst.00.17.

Līdz ar to, aizstāvis, vēršot uzmanību uz iepriekšminētajiem faktiem, nepiekrīt tiesas spriedumā norādītajam, ka cietušā sniegtās ziņas ir konsekventas un papildinošas.

[3.5] Tiesa sprieduma aprakstošajā daļā konstatējusi, ka cietušajam ir izdarīts ne mazāk kā viens spēriens pa muguras jostas daļu, ne mazāk kā divas reizes kāds palēcās uz viņa, ne mazāk kā divas reizes viņš saņēma sitienus pa dažādām ķermeņa daļām, kas, aizstāvja ieskatā, ir pretrunā ar lietā esošajiem pierādījumiem.

Tiesu medicīniskās ekspertīzes atzinumā norādīts, ka /pers. C/ konstatēts viens miesas bojājums: mugurkaula jostas 1.skriemeļa ķermeņa lūzums, kas varēja rasties 2020.gada 25.jūnijā cieta (-tu) – trula (-lu) priekšmeta (-tu) iedarbības rezultātā vai atsitoties pret tādu (-iem) un pēc sava rakstura pieskaitāms pie vidēji smagiem miesas bojājumiem, kas izraisa ilgstošus veselības traucējumus uz laiku virs 21 dienas.

Vērtējot iepriekš norādīto, aizstāvis uzsver, ka cietušais melo par pret viņu vērsto sitienu skaitu. Ir pamats apšaubīt viņa liecību konsekvenci un patiesumu kaut vai tādēļ, ka pats cietušais atradās smagā alkohola reibumā, neatceras būtiskus lietas apstākļus, kā, piemēram, laiks un vieta, bez tam ir klaji naidīgi noskaņots pret apsūdzētajiem, pats meklēja un radīja šo konflikta situāciju, draudēja apsūdzētajiem ar ieroci un vēl tiesas sēdē atļāvās viņiem draudēt. Viņam bija pamats aprunāt apsūdzētos, vainojot viņus miesas bojājuma iegūšanā, kuru viņš varēja iegūt vienkārši alkohola reibumā nokrītot uz pēcpuses.

[3.6] Tiesa kā pierādījumu norādījusi arī Neatliekamās palīdzības dienesta izsniegtos divus sarunu audioierakstus par 2020.gada 25.jūnijā veikto telefona zvanu par to, ka tika veikts izsaukums palīdzības sniegšanai /pers. C/ un mediķu brigādes paziņojumu, ka konstatēta muguras trauma, jo konflikta laikā cits vīrietis viņam uzsēdies uz muguras.

Aizstāvis atkāroti uzsver, ka nav pierādījumu tam, ka kāds būtu sēdējis cietušajam uz muguras. Eksperte /pers. E/ apšaubīja, ka miesas bojājumu varēja iegūt, kādam uzsēžoties uz cietušā muguras. Visticamāk tas iegūts, kad cietušais nokrita atmuguriski uz *gluteus* apvidu.

[3.7] Sūdzības iesniedzējs norāda, ka viņa argumentus papildina arī liecinieces /pers. F/ liecības, ka /pers. C/ minējis tikai vienu sitienu, kā rezultātā viņš nokritis pie zemes un nav varējis vairs piecelties.

Šādi apstākļi, par kuriem cietušais lieciniecei stāstījis, neizriet ne no viņa liecībām, ne objektīviem pierādījumiem. Ja tas bija kritiens, par kuru liecināja apsūdzētie, tad tas nebija sitiens, bet gan grūdiens un cietušā nenoturēšanās uz kājām pēc tam, kad cietušais bija mēģinājis iesist /pers. A/.

No sprieduma [2.14] punktā norādītās izdrukas no Integrētās iekšlietu informācijas sistēmas Elektronisko notikumu žurnāla par to, ka 2020.gada 24.jūnijā plkst.21.33 /adrese/ /pers. C/ draudēja ar gāzes ieroci /pers. A/, kurš par to telefoniski ziņoja, aizstāvis secina, ka tas ir tiešā sasaistē ar apgalvojumu par to, ka cietušo vadīja naids pret /pers.A un pers.B/ un viņam bija pamats viņus aprunāt, norādot kā vainīgos miesas bojājuma iegūšanā, kuru varēja iegūt, pašam nokrītot.

[3.8] Turpinājumā aizstāvība pievēršas spriedumā norādītajai liecinieces /pers. D/ liecību analīzei, par kuru saturu jau norādījis iepriekš sūdzībā, par bāra darba laiku, konflikta neesamību bāra telpās, kas nonāk pretrunā ar cietušā liecināto. Aizstāvis apšauba cietušā liecību daļā par to, ka viņš brīdī, kad ar vienu kāju bijis vēl bārā, bet ar otru uz ielas, saņēma sitienu no /pers. B/ puses pa muguras jostas vietu, jo /pers. B/ veselības stāvokļa dēļ klibo.

Kā tiešu apliecinājumu cietušā naidīgajam noskaņojumam pret apsūdzētajiem aizstāvis norāda /pers. D/ liecību par to, ka aizturētais vīrietis vairākas reizes bārā meklējis /pers. A/, viņa vīrieti nav pazinusi, jo viņš neesot biežs bāra apmeklētājs. Pēc notikuma /pers. A/ pastāstīja, ka vīrietis bija taksometra klients, kurš pēc pakalpojuma saņemšanas paziņoja, ka viņš pārāk dārgi prasa par pakalpojumu. Pēc tam vīrietis viņu meklējis un piedraudējis ar gāzes ieroci, par ko /pers. A/ paziņojis policijai, kura /pers. C/ aizturēja un ieroci izņēma.

Aizstāvis vērš uzmanību uz sprieduma [2.26] līdz [2.29] punktā norādītajām ziņām saistībā ar /pers. C/ administratīvo pārkāpumu par gāzes ieroča nēsāšanu alkohola reibumā, kuras tiesa nav vērtējusi saistībā ar jautājumu par cietušā liecību pieļaujamību un ticamību.

[3.9] Tiesa sprieduma [2.25] punktā norādījusi uz Neatliekamās medicīniskās palīdzības dienesta /Iestāde/ 2021.gada 18.oktobra atbildi, ka neatliekamās palīdzības izsaukums palīdzības sniegšanai /pers. C/ saņemts plkst.01.21.38, bet pēc būtības šī atbilde nav vērtēta.

[3.10] Tāpat tiesa bez vērtējuma atstājusi tādus faktus kā /pers. A/ 2020.gada 24.jūnija iesniegumu par to, ka /pers. C/ telefoniski viņam izteica draudus un apvainojumus, bet pie bāra /adrese/ ap plkst.21.23 izteica draudus fiziski izrēķināties.

[3.11] Aizstāvis norāda, ka sprieduma [2.32] punktā atreferētās ekspertes /pers. E/ liecības neatbilst viņas liecinātajam tiesas sēdē. Tika norādīts, ka prioritāri miesas bojājumus cietušais varēja iegūt, nokrītot uz *gluteus* (pēcpuses) apvidu. Līdz ar to aizstāvis uzskata, ka eksperte atkāroti jānopratina apelācijas instances tiesas sēdē, lai precizētu viņas teikto, jo tiesa šīs liecības vērtējusi nepareizi, norādot, ka ar tiesu medicīniskās ekspertīzes atzinuma secinājumiem un ekspertes liecībām tiesas sēdē ir apstiprināts, ka cietušajam konstatētie miesas bojājumi varēja tikt nodarīti apsūdzībā norādītajos noziedzīgā nodarījuma faktiskajos apstākļos un tieši, apsūdzētajam uzsēžoties /pers. C/ uz muguras un sēdus pozīcijā, ne mazāk kā divas reizes palecoties uz viņa.

[3.12] Aizstāvis uzskata, ka tiesa formāli atsaukusies uz Kriminālprocesa likuma 128.pantu, bet pēc būtības nav ievērojusi šā panta otrās daļas nosacījumus, jo ar apelācijas sūdzībā analizētajiem faktiem ir redzams, ka tiesa, "cik ticamas ir pierādīšanā izmantojamās ziņas par faktiem, izvērtē, aplūkojot visus kriminālprocesa laikā iegūtos faktus vai ziņas par faktiem kopumā un savstarpējā sakarībā", nav aplūkojusi visus kriminālprocesa laikā iegūtos faktus vai ziņas par faktiem izvērtējot tos, bet tikai norādot tos spriedumā.

Noraidot un nevērtējot apsūdzēto liecības un augstāku ticamības pakāpi piešķirot cietušā liecībām, tiesa ir pārkāpusi Kriminālprocesa likuma

128.pantā noteikto, ka ziņas ticamības izvērtēšana notiek tikai kopsakarībā ar citām ziņām un iepriekš noteiktas augstākas ticamības pakāpes nav nevienam no pierādījumiem.

Aizstāvis vērš uzmanību, uz sprieduma [4.8] punktā norādīto, ka, izvērtējusi apsūdzēto pirmstiesas izmeklēšanas laikā sniegtās liecības, kurās viņi noliedza savu vainu miesas bojājumu nodarīšanā cietušajam, norādot, ka /pers. A/ cietušo atgrūda no sevis, pēc kā cietušais nokrita, tiesa tām nepiešķir ticamību, jo liecības atrodas pretrunā ar ziņām par faktiem citos krimināllietā iegūtajos pierādījumos. Nekas vairāk spriedumā nav norādīts.

Par apsūdzēto pirmstiesas izmeklēšanas laikā prokuratūrā iesniegtajām rakstiskajām liecībām tiesa norādījusi, ka tās saturiski ir gandrīz identiskas, sagatavotas datorrakstā, sniegtas vairāk kā gadu pēc notikuma un, izvērtējot liecību saturu, secina, ka tās ir iepriekš saskaņotas un vērtējamas kā patiesas tikai daļā attiecībā par notikumiem, kas saistīti ar cietušā un apsūdzēto konfliktējoša rakstura saskarsmi pirms un pēc noziedzīgā nodarījuma.

Šajā sakarā aizstāvis norāda, ka ticamības izvērtēšanā nav formālu kritēriju, kā to norādījusi tiesa spriedumā. Piešķirt mazāku ticamību liecībām, kuras sastādītas uz datora, bez procesa virzītāja klātbūtnes, kā arī norādīt uz to, ka apsūdzētie atteikušies atbildēt uz jautājumiem, nav pamats piešķirt liecībām zemāku ticamības pakāpi kā cietušā dažādajām liecībām.

Aizstāvis uzskata, ka sprieduma [4.9] punktā norādītais tikai papildus apstiprina to, ka tiesa ir pārkāpusi Kriminālprocesa likuma 128.panta otrās un trešās daļas nosacījumus. Spriedumā nav motivācijas, uz kādiem pierādījumiem pamatojoties, tiek izdarīts secinājums par /pers. B/ veselības stāvokli, proti, ka /pers. B/ 2020.gada 25.jūnijā plkst.01.00 nebija ierobežotas kustības un pārvietošanās spējas. Tā kā tiesa šādu secinājumu izdarījusi bez neirologa /pers. G/ nopratināšanas tiesas sēdē un pretēji viņa izsniegtajai izziņai aizstāvis lūdz /pers. G/ nopratināt apelācijas instances tiesas sēdē.

[3.13] Ņemot vērā iepriekšminēto, apelācijas sūdzībā izteikti lūgumi:

izsaukt uz tiesas sēdi un nopratināts tiesu medicīnas eksperti /pers. E/ un neirologu /pers. G/;

atcelt Kurzemes rajona tiesas 2022.gada 12.septembra spriedumu un attaisnot /pers. B/ un /pers. A/.

[4] Tiesas sēdē aizstāvis Ē.Štālbergs apelācijas sūdzību uzturēja uz tajā norādītajiem argumentiem un uzsvēra, ka apsūdzība nav pamatota ar pierādījumiem. Neapšaubāmi starp apsūdzētajiem un cietušo pastāv naidīgas attiecības, kam ir būtiska nozīme lietas taisnīgā izspriešanā. Procesa dalībnieku klātbūtnē pirmās instances tiesas sēdes pārtraukumā cietušais izteica draudus apsūdzētajiem, par ko uzrakstīts iesniegums policijai. Cietušā uzsāktā konflikta dēļ pirms inkriminētā notikuma radās nepieciešamība izsaukt policiju. Bārmenei, lieciniecei /pers. D/, kura visu laiku atradās bārā, vajadzēja redzēt gan notiekošo konfliktu bārā, gan pie tā durvīm, ja tāds būtu bijis, taču lieciniece par to neko neliecināja.

Vadoties no speciālista - neirologa sniegtās liecības, secināms, ka /pers. A/ veselības stāvokļa dēļ nevarēja cietušajam iespert pa muguru jostas daļā. Savukārt eksperte /pers. E/ atzina, ka lūzumu cietušais varēja iegūt, nokrītot uz dibena. Līdz ar to miesas bojājuma iegūšanas mehānisms nav viennozīmīgi nosakāms. Cietušais liecību sniedzis 3,05 promiļu alkohola reibumā, kas ļauj apšaubīt viņa liecinātā patiesumu un atbilstību notikušajam. Līdz ar to nav iespējams ārpus saprātīgām šaubām konstatēt apsūdzēto saistību ar cietušajam nodarīto miesas bojājumu un apsūdzētie viņiem uzrādītajā apsūdzībā ir attaisnojami.

[5] Apsūdzētie /pers. A/ un /pers. B/ pievienojās apelācijas sūdzībai un uzturēja spēkā iepriekš sniegtās liecības.

[6] Cietušā pārstāve /pers. H/ izteica viedokli, ka pirmās instances tiesas spriedums ir taisnīgs un pamatots. Tiesu medicīnas eksperta atzinums nav apstrīdēts, tiesa pienācīgi pārbaudījusi un izvērtējusi pierādījumus, tāpēc spriedums atstājams negrozīts.

[7] Prokurore D.Šķiņķe pauda apsūdzības viedokli, ka lietā iegūtie pierādījumi nerada šaubas, ka apsūdzētie ir izdarījuši viņiem inkriminēto noziedzīgo nodarījumu. Pirmās instances tiesa analizējusi un vērtējusi liecības un pierādījumus, pareizi atspoguļojusi inkriminētās darbības un sniegusi faktiskajiem apstākļiem atbilstošu juridisko novērtējumu. Spriedumā sniegtas atbildes uz aizstāvja apelācijas sūdzībā norādītajiem argumentiem.

Cietušā maks ar kredītkarti bija pazudis, tāpēc viņš nevarēja karti notikuma naktī izmantot. Prokurore uzskatīja, ka valodas zināšanu barjeras dēļ cietušais nav varējis savās liecībās precīzi izteikties, taču kopumā /pers. C/ liecības ir konsekventas un papildinošas.

Policijas amatpersonas ziņojums vērtējams kopsakarā ar lieciniecu /pers. D/ un /pers. F/ liecībām, ar Neatliekamās medicīniskās palīdzības dienesta informāciju un audioierakstiem. Pusstundu pēc bāra slēgšanas /pers. F/ saņēma no cietušā zvanu, pēc kā no /Nosaukums/ieradās /Nosaukums/, pie bāra, kur uz trotuāra apmales sēdēja /pers. C/.

Cietušajam konstatētais kompresijas jeb saspieduma lūzums apstiprina, ka tas iegūts, uzsēžoties uz muguras un palecoties. Tāpēc pirmās instances tiesas spriedums ir likumīgs un pamatots un atstājams negrozīts.

Motīvu daļa

[8] Kurzemes apgabaltiesa, iepazinusies ar apelācijas sūdzībā norādītajiem argumentiem, tiesas sēdē uzklausījusi valsts apsūdzības, cietušā pārstāves, apsūdzēto un aizstāvja viedokli, kā arī pārbaudījusi krimināllietas materiālus, atzīst, ka Kurzemes rajona tiesas 2022.gada 12.septembra spriedums atceļams sakarā ar konstatētiem no apsūdzības atšķirīgiem apstākļiem.

Kriminālprocesa likuma 511.panta otrā daļa noteic, ka tiesas spriedumam jābūt tiesiskam un pamatotam. Spriedums par tādu uzskatāms, ja tas atbilst Kriminālprocesa likuma 512.panta nosacījumiem, tostarp, šā panta pirmajā daļā noteiktajam, ka tiesa, taisot spriedumu, pamatojas uz materiālo un procesuālo tiesību normām.

Saskaņā ar Kriminālprocesa likuma 124.panta piekto daļu pierādīšanas priekšmetā ietilpstošie apstākļi uzskatāmi par pierādītiem, ja pierādīšanas gaitā izslēgtas jebkādas saprātīgas šaubas par to esamību vai neesamību.

Pierādījumu ticamības jēdziens un novērtēšanas prasības noteiktas Kriminālprocesa likuma 128.pantā. Izvēle, kuriem pierādījumiem ticēt, bet kuriem nē, ir tās tiesas kompetencē, kas izspriež lietu pēc būtības, tādējādi pirmās instances tiesas un apelācijas instances tiesas kompetencē ietilpst pierādījumu izvērtēšana.

[9] Kriminālprocesa likuma 564.panta piektajā daļā noteikts, ja apelācijas instances tiesa konstatē tādus noziedzīga nodarījuma apstākļus, kas atšķiras no pirmās instances tiesas spriedumā norādītajiem apstākļiem, tā sniedz jaunu noziedzīga nodarījuma aprakstu. Saskaņā ar minētā panta astoto daļu, ja apelācijas instances tiesa taisa pēc būtības jaunu spriedumu, tā aprakstošajai daļai, motīvu daļai un rezolutīvajai daļai jāatbilst prasībām, kādas šajā likumā noteiktas pirmās instances tiesas spriedumam. Bez tam apgabaltiesa ievēro Kriminālprocesa likuma 455.panta trešajā daļā noteikto, ka tiesa var atzīt par pierādītiem no apsūdzības atšķirīgus noziedzīgā nodarījuma faktiskos apstākļus, ja ar to nepasliktinās apsūdzētā stāvoklis un netiek pārkāptas viņa tiesības uz aizstāvību.

Kurzemes apgabaltiesa atzīst, ka konstatētie un ārpus saprātīgām šaubām pierādītie apstākļi nav vērtējami kā apsūdzēto stāvokļa pasliktināšana un tiesību uz aizstāvību pārkāpums.

[10] Novērtējot lietā iegūtos pierādījumus no to attiecināmības, pieļaujamības un ticamības aspekta, apgabaltiesa ir noskaidrojusi:

/pers. A/ un /pers. B/ personu grupā tīši nodarīja vidēja smaguma miesas bojājumu.

2020.gada 25.jūnijā ap plkst.01.00, pirmstiesas izmeklēšanā precīzi nenoskaidrotā laikā, bārā /adrese/, /pers. C/ uzsāka konfliktu ar /pers. A/ un /pers. B/. Konflikta laikā /pers. B/ dusmu vadīts tīši pagrūda /pers. C/, kā rezultātā cietušais nokrita uz zemes pie bāra ieejas. Kad /pers. C/, cenšoties piecelties, atradās četrrāpus, /pers. A/ iesaistījās noziedzīgās darbībās - uzsēdās uz /pers. C/ muguras un, atrodoties sēdus pozīcijā, palēcās uz viņa muguras.

Tādā veidā, rīkojoties kopīgi un ar vienotu nodomu, kas vērsts uz miesas bojājumu nodarīšanu, /pers. A/ un /pers. B/ nodarīja /pers. C/ miesas

bojājumu: mugurkaula jostas 1.skriemeļa ķermeņa lūzumu, kas pēc sava rakstura pieskaitāms pie vidēji smagiem miesas bojājumiem, kas izraisa ilgstošus veselības traucējumus uz laiku ilgāku par 21 dienu.

Šādas /pers. A/ un /pers. B/ darbības kvalificējamas saskaņā ar Krimināllikuma 126.panta otrās daļas 3.punktu.

[11] Apsūdzētie savu vainu nav atzinuši. Pirmās instances tiesā sniegt liecības nav vēlējušies.

[11.1] Apsūdzētais /pers. A/ 2021.gada 28.septembra rakstiskajā paskaidrojumā, kas saskaņā ar Kriminālprocesa likuma 503.panta ceturto daļu nolasīts pirmās instances tiesas sēdē, sniedzis ziņas, ka ar /pers. C/ kopā strādāja uz kuģa, tagad strādā par taksistu. /pers. C/, atgriežoties no jūras, izmantoja viņa taksista pakalpojumus, patstāvīgi atradās alkohola reibumā un lika vadāt pa atpūtas bāriem. Pēc trīs mēnešu uzdzīves /pers. C/ beidzās nauda un viņš vairs nevarēja samaksāt par taksometra pakalpojumiem, tāpēc /pers. A/ palika parādā apmēram 150 *euro*.

2020.gada maija mēnesī zvanīja /pers. C/, lai atgādinātu par parādu, sarunas laikā /pers. C/ kļuva agresīvs un greizsirdīgs saistībā ar savu draudzeni /pers. F/. Kaut gan /pers. A/ uz /pers. C/ draudiem nav reaģējis, tomēr centās no viņa izvairīties, vienlaikus baidījās, ka viņa neprognozējamā agresivitāte no draudiem var pāriet uz darbiem.

2020.gada 24.jūnijā (paskaidrojumā – 25.jūnijā) ap plkst.18.00 sēdēja bārā /adrese/, pamanīja, ka pie bāra piebrauc *Baltic Taxi* taksometrs, no tā izkāpa /pers. C/ redzamā alkohola reibumā ar ieroci rokās. /pers. C/ ienāca bārā, sāka kliegt un viņu meklēt. Pēc viņa aiziešanas /pers. A/ pameta bāru, bet tikko iekāpa automašīnā, atgriezās /pers. C/ un centās panākt viņu braucošajā automašīnā, vicināja pistoli un kliedza, ka nositīs. Tā kā izteiktos draudus uztvēra reāli, tad izsauca policijas darbiniekus. Policijā uzrakstīja iesniegumu par /pers. C/ izteiktajiem draudiem, kurus uztvēra nopietni. Pēc iesnieguma uzrakstīšanas devās atpakaļ uz bāru /adrese/ krustojumā, kur pulcējas taksisti, piebrauca arī tēvs /pers. B/ un abi kopā bārā pārrunāja notikušo.

Pēc 10-15 minūtēm bārā ienāca /pers. C/ un sāka kliegt, ka ar tēvu esam "mentu" cilvēki un ka par pistoli atbildēsim. Tēvs ieteica iziet ārā, lai nav jāklausās šie draudi un apvainojumi, bet arī /pers. C/ pēc neilga laika iznāca uz ielas un turpināja izteikt apvainojumus, uz ko /pers. A/ atbildēja, lai aizver muti. Tad /pers. C/ pienāca tuvāk, kreiso roku saspieda kulakā un gatavojās sist. /pers. A/ pagriezās, lai dotos prom, tajā brīdī /pers. C/ ar dūri iesita viņam pa muguru. Atgriezies pret /pers. C/, redzēja, ka viņš atkal gatavojās sist, tāpēc viņu atgrūda. /pers. C/ stiprā alkohola reibuma dēļ nenoturējās uz kājām un nokrita uz muguras uz ielas bruģa, varbūt pat uz trotuāra apmales. Pēc tam /pers. C/ piecēlās, apsēdās uz ietves apmales un lika saukt ātro palīdzību. Tā kā asinis neredzēja, abi ar tēvu aizbrauca, benzīntankā uzpildīja automašīnu. Pēc tam, nobraucot garām bāram, redzēja, ka uz paaugstinājuma sēž /pers. C/ un kaut ko kliedz. Uzskata, ka nepamatoti tiek vainots /pers. C/ mugurkaula traumā (*1.sējums, lietas 103.-105.lapa*).

[11.2] Apsūdzētā /pers. B/ 2021.gada 28.septembra rakstiskajā paskaidrojumā, kas saskaņā ar Kriminālprocesa likuma 503.panta ceturto daļu nolasīts Kurzemes rajona tiesas sēdē, norādīts, ka /pers. C/ ir dēla /pers. A/ paziņa.

2020.gada pavasarī dēls sāka sūdzēties, ka alkohola un, iespējams, narkotiku lietošanas dēļ /pers. C/ ir kļuvis agresīvs un greizsirdīgs, viņa draudi arvien nopietnāki.

2020.gada 24.jūnijā (paskaidrojumā – 25.jūnijā) pēc plkst.18.00 bārā /adrese/ ar dēlu pārrunāja nesenos notikumus, kad /pers. C/ ar pistoli bija draudējis, kā rezultātā izsaukta policija.

Pēc 10-15 minūtēm bārā ienāca /pers. C/ un sāka kliegt, ka viņi ar dēlu ir "mentu" cilvēki un piedraudēja, ka par pistoli atbildēs. Ar dēlu izgāja no bāra, pēc neilga laika arī /pers. C/ iznāca uz ielas un turpināja izteikt apvainojumus. Dēls pateica, lai pārtrauc šo uzvedību, tad /pers. C/ pienāca pie dēla un gatavojās sist. Dēls pagrieza muguru un tajā brīdī /pers. C/ ļoti spēcīgi iesita dēlam pa muguru. No saņemtā sitiena dēls pagriezās pret /pers. C/ un viņu atgrūda. /pers. C/, būdams alkohola reibumā, nenoturējās uz kājām uz nelīdzenās ietves un nokrita uz muguras uz ielas bruģa, atsitoties pret trotuāra apmali. Pēc tam /pers. C/ piecēlās, apsēdās uz ietves apmales un pateica, lai sauc ātro palīdzību, bet paši ar dēlu aizbrauca, lai neturpinātu konfliktu. Ne viņš, ne dēls nesita /pers. C/, kā arī nekad nav licis dēlam sist viņu. Notikuma laikā /pers. B/ bija ieģipsēta kāja, tāpēc pārvietojās ar grūtībām. Uzskata, ka /pers. C/ aprunā dēlu attiecībā par konflikta apstākļiem un iegūtajiem miesas bojājumiem (*1.sējums, lietas 111.lapa*).

[12] Apgabaltiesa atzīst par noskaidrotu, ka līdz notikumam apsūdzēto un cietušā starpā pastāvēja konfliktējošas attiecības, par ko liecinājuši ne tikai apsūdzētie, bet arī cietušais savā 2020.gada 6.jūlija liecībā.

2020.gada 24.jūnijā /pers. C/ vēlējās satikt apsūdzēto /pers. A/, ko apstiprina gan cietušais, gan lieciniece /pers. D/. Lieciniece /pers. D/ liecinājusi, ka aizturētais vīrietis vairākas reizes bārā meklējis /pers. A/, pēc tam /pers. A/ teicis, ka vīrietis viņam piedraudējis ar gāzes pistoli, par ko /pers. A/ paziņoja policijai, kura aizturēja vīrieti un izņēma gāzes ieroci (*1.sējums, lietas 70.-71. lapa*).

Integrētās iekšlietu informācijas sistēmas "Elektroniskais notikumu žurnāls" fiksēts notikums Nr./Nr./, ka Valsts policijas /Iestāde/ saņemts telefonisks ziņojums par to, ka 2020.gada 24.jūnijā plkst.21.33 /pers. C/ ar gāzes ieroci draudēja /pers. A/ (*1.sējums, lietas 50.-51.lapa*). Uzsākta administratīvā lietvedība.

Iesnieguma protokolā administratīvā pārkāpuma lietā /pers. A/ norādījis, ka /pers. C/ viņam pēdējās divās nedēļās izsaka draudus, 24.jūnijā vairākkārt zvanījis un uzstājīgi pieprasījis taksometru. /pers. A/ nav vēlējies ar /pers. C/ kontaktēties, tāpēc pateicis, ka brīvu mašīnu nav. /pers. C/ kļuvis nikns un sācis izteikt draudus.

/pers. A/ atradies bārā, kad redzējis nākam /pers. C/, un paslēpies tualetē, no kuras dzirdējis /pers. C/ agresīvo noskaņojumu un lamāšanos, viņš meklējis /pers. A/. Apmēram pēc divām minūtēm bāra darbiniece pateikusi, ka /pers. C/ ir prom, bet jāuzmanās, jo viņam rokās redzējusi ierocim līdzīgu priekšmetu. Kad /pers. A/ izgājis ārā, iesēdies savā darba automašīnā un sācis braukt, /pers. C/ skrējis pakaļ, turot labo roku pie bikšu kabatas.

Par /pers. C/ draudiem liecinājuši abi apsūdzētie savos paskaidrojumos, kas atreferēti šī sprieduma [11.1] un [11.2] punktā.

2020.gada 24.jūnijā plkst.21.45 /pers. C/ aizturēts un nogādāts policijas iestādē, izņemts gāzes ierocis ar patronām no taksometra, ar kuru /pers. C/ ieradās uz tikšanos ar /pers. A/ (*1.sējums, lietas 122.-123.lapa*).

2020.gada 10.septembrī /pers. C/ piemērots administratīvais sods saskaņā ar Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksa 181.[1] panta pirmo daļu.

[13] Analizējot apsūdzēto un cietušā sniegtās liecības par 2020.gada 24.jūnija notikumiem, apgabaltiesa konstatē, ka abas puses noklusē apstākļus, kas nav pašiem izdevīgi. Līdz ar to apsūdzēto un cietušā liecības atzīstamas par ticamām daļā, kas ārpus saprātīgām šaubām pamatojas ar citiem pierādījumiem un izdarāmiem secinājumiem.

[13.1] Nav pamata neticēt apsūdzēto liecinātajam, ka /pers. C/ pēc atgriešanās no policijas, dusmās par atņemto gāzes ieroci ieradās bārā, lai atkal satiktu /pers. A/, kurš vainojams viņa nepatikšanās ar policiju. No minētā secināms, ka tieši /pers. C/ bija konflikta iniciators, tāpēc sākotnējā liecībā, kas sniegta 2020.gada 6.jūlijā liecināja, ka konflikta iemeslu neatceras. Bez tam, kā liecināja lieciniece /pers. D/, tad, /pers. C/ ienākot bārā, rokās redzēja ierocim līdzīgu priekšmetu, kaut gan cietušais liecībā apgalvojis, ka savu gāzes pistoli atstājis taksometrā.

[13.2] Cietušais 2020.gada 6.jūlijā liecinājis, ka konflikta sākumu neatceras, bet sajuta spēcīgu sitienu no mugurpuses jostas daļā, no sitiena nokrita ar seju uz zemes. Redzēja, ka /pers. A/ apgāja apkārt pa kreiso pusi, no aizmugures, un brīdī, kad viņš centās piecelties, uzsēdās virsū "jātnieka" pozā un sāka lēkāt pa muguru. Papildus sajuta ne mazāk kā piecus sitienus pa muguru, nezināja, vai tiek sists ar rokām, kājām vai kādu priekšmetu. Juta, ka /pers. A/ lēkā pa muguru, bet kāds cits papildus sita (*1.sējums, lietas 8.lapa*).

Papildus 2020.gada 6.jūlijā sniegtajai liecībai cietušais 2021.gada 12.jūlijā norādījis, ka mutvārdu konflikts notika telpas iekšpusē, no telpas pirmais izgāja /pers. A/, tad viņš un pēc tam /pers. B/ no mugurpuses. Kad atradās uz ārdurvju sliekšņa, sajuta spēcīgu sitienu vai spērienu pa muguras jostas

daļu un secināja, ka sitienu izdarīja /pers. B/, kurš atradās aiz muguras, viņa balsi pazina. Brīdī, kad centās piecelties un atradās četrrāpus, /pers. A/ uzsēdās "jātnieka" pozā un sāka lēkāt pa cietušā muguru, vienlaicīgi saņēma sitienus no /pers. B/. Neviena cita cilvēka uz ielas nebija (*1.sējums, lietas 14.-15.lapa*).

Apgabaltiesas sēdē apsūdzētais /pers. A/ apstiprināja jau iepriekš liecināto, ka cietušo tikai atgrūda un viņš nokrita atmuguriski uz zemes.

[13.3] Vērtējot apsūdzēto un cietušā liecināto, apgabaltiesa secina, ka mutisks konflikts starp pusēm sācies jau bāra telpu iekšpusē, bet liecinieces /pers. D/ liecināto ka bārā nekādu incidentu nav redzējusi, apgabaltiesa vērtē kā nevēlēšanos liecināt pret apsūdzētajiem kā pret pastāvīgajiem klientiem. Pēc pusnakts vispirms prom no bāra devās /pers. A/, viņam sekoja /pers. C/ un tad /pers. B/.

[13.4] Kriminālprocesā lieciniece /pers. F/ 2021.gada 28.janvārī liecinājusi, ka 2020.gada 24.jūnijā strādāja par *Baltic Taxi* taksometra vadītāju /Vieta/un ap pusnakti saņēma zvanu no /pers. C/, kurš paziņoja, ka viņam ir nodarīti miesas bojājumi. Uzreiz nav varējusi atbraukt, /pers. C/ norādītajā adresē ieradās apmēram pēc pusstundas. /pers. C/ atradās sēdus pozā uz apmales pie */Nosaukums/* vīriešu frizētavas un pateica, ka viņu piekāva /pers. A/un /pers. B/. No /pers. C/ teiktā sapratusi, ka bijis tikai viens sitiens, kad viņš gājis ārā pa durvīm no spēļu zāles. (*1.sējums, lietas 76.-77.lapa*).

Liecinieces /pers. F/ liecināto apstiprina Neatliekamās medicīniskās palīdzības dienesta /Iestāde/ 2020.gada 21.decembra atbilde Nr./Nr./, ka izsaukums 2020.gada 25.jūnijā palīdzības sniegšanai /pers. C/ tika veikts no telefona numura /Nr./, izsaukuma pieteicējs – sieva (*1.sējums, lietas 39. lapa*).

[13.5] Ar Neatliekamās medicīniskās palīdzības dienesta /Iestāde/ 2020.gada 21.decembrī izsniegtajiem diviem sarunu audioierakstiem par 2020.gada 25.jūnijā veikto telefona zvanu pierādīts, ka sarunas laikā Neatliekamās medicīniskās palīdzības dienesta brigāde OVC paziņo, ka izsaukuma laikā pacientam /pers. C/ konstatēta muguras trauma, jo konflikta laikā cits vīrietis viņam ir uzsēdies uz muguras. (*1.sējums, lietas 42.-43. lapa*).

SIA /Iestāde/ 2020.gada 31.jūlijā sniegusi atbildi Nr./Nr./, ka /pers. C/ medicīniskā palīdzība SIA /Iestāde/ sniegta laika posmā no 2020.gada 25.jūnija līdz 2020.gada 3.jūlijam (*1.sējums, lietas 28. lapa*).

Ar Tiesu medicīniskās ekspertīzes 2020.gada 20.augusta atzinumu Nr./Nr./ /pers. C/ konstatēts miesas bojājums: mugurkaula jostas 1.skriemeļa ķermeņa lūzums, kas varēja rasties 2020.gada 25.jūnijā cieta(-tu) – trula(-lu) priekšmeta(-tu) iedarbību rezultātā vai atsitoties pret tādu(-iem) un pie sava rakstura pieskaitāms pie vidēji smagiem miesas bojājumiem, kas izraisa ilgstošus veselības traucējumus uz laiku virs 21 dienas (*1.sējums, lietas 25.-26. lapa*).

[14] Izvērtējot sniegtās liecības un rakstveida pierādījumus, apgabaltiesa atzīst, ka ārpus saprātīgām šaubām ticami pierādīts, ka /pers. B/ no mugurpuses cietušo nogrūda uz zemes, bet /pers. A/ uzsēdās uz cietušā jāteniski un vienu reizi palēcās. Pārējās apsūdzībā norādītās darbības nav pierādītas. Citi miesas bojājumi, kuriem vajadzēja būt pēc tik spēcīgiem sitieniem, kā par to liecināja cietušais, nav konstatēti. Tāpat nav pamata aizstāvības šaubām, ka konstatēto muguras skriemeļa lūzumu cietušais guva apsūdzībā norādītajā vietā un laikā.

[14.1] Attiecībā par aizstāvja norādīto par cietušā iesniegumā norādītās informācijas neatbilstību turpmāk sniegtajām liecībām apgabaltiesa norāda, ka sākotnējā iesniegumā policijai personai nav obligāti jānorāda detalizēti notikušā apstākļi, jo to noskaidrošana notiek pirmstiesas izmeklēšanas procesā. Cietušā 2020.gada 25.jūnija iesniegumā norādīts notikums, notikuma vieta un vainīgās personas. Bez tam notikuma fakts atbilst Neatliekamās medicīniskās palīdzības dienesta policijai sniegtajai informācijai 2020.gada 25.jūnijā plkst.02.40 (*1.sējums, lietas 2.-3.lapa*).

[14.2] Cietušais liecībās nav varējis norādīt, vai no mugurpuses saņēmis sitienu vai spērienu. Ievērojot apelācijas instances tiesā noskaidroto par /pers. B/ veselības stāvokli, apgabaltiesa netic, ka apsūdzētais varēja izdarīt apsūdzībā inkriminēto spērienu ar kāju.

Šādu secinājumu apgabaltiesa pamato ar turpmāko.

Apsūdzētais /pers. B/ uzsvēra, ka no 2019.gada slimo ar kājas nerva iekaisumu un apsūdzībā norādīto spērienu ar slimo kāju nemaz nevarēja veikt. Savukārt ar veselo kāju nevar iespert, jo tad nav iespējams noturēt līdzsvaru uz slimās kājas. Faktiski pēdas darbība nav ietekmējama, tā ir ļengana un paralizēta.

Pēc aizstāvības lūguma kā pierādījums krimināllietā pievienots un tiesā pārbaudīts SIA/Iestāde/ konsultanta neirologa /pers. G/ 2020.gada 18.jūnija slēdziens par to, ka /pers. B/ konstatēta *N.peroneus dxt.neiropātija*, *Gaiļa* gaita, sūdzības par nespēku labajai pēdai – jāklibo, slimo no 2019.gada 15.oktobra (*1.sējums, lietas 203.lapa*).

Apgabaltiesas sēdē kā liecinieks tika uzklausīts /Iestāde/ Konsultatīvās nodaļas neirologs /pers. G/, kurš apstiprināja apsūdzētā /pers. B/ sniegto paskaidrojumu un savu konsultanta slēdzienu par /pers. B/ diagnozi (*1.sējums, lietas 203.lapa*).

Lieciniek liecināja, ka /pers. B/ ir viņa pacients un no 2019.gada 15.oktobra ārstējas sakarā ar labās kājas pēdas nerva iekaisumu, viņam traucēta pilna pēdas darbība, tā ir bezspēcīga, stāvus pozīcija iespējama tikai ar nūjiņas palīdzību. Traumēto kāju iespējams saliekt celī, tikai pieturoties pie kāda balsta, piemēram, durvju aplodas. Transportlīdzekļa pedāļu nospiešanai nepieciešams speciāls apavs. Neirologs neatcerējās, ka uz 2020.gada 25.jūniju /pers. B/ kāja būtu ieģipsēta, pretējā gadījumā 2020.gada 18.jūnijā izsniegtajā konsultanta slēdzienā tas būtu norādīts. Viņaprāt kāju /pers. B/ salauza 2022.gadā.

Lietas iztiesāšanas gaitā nav konstatēts, ka /pers. B/ būtu pieturējies pie bāra ārdurvju aplodas vai kāda cita balstoša priekšmeta, kā to pieļāva prokurore. Apsūdzētā /pers. B/ apgalvojumam, ka notikuma laikā viņam bija ieģipsēta kāja, nav apstiprinājuma.

[14.3] Pirmās instances tiesā tiesu medicīnas eksperte /pers. E/ apstiprināja Tiesu medicīniskās ekspertīzes 2020.gada 20.augusta atzinumā Nr./Nr./ ietvertos secinājumus. Cietušajam konstatētās traumas iemesls varēja būt uzsēšanās "jātnieka" pozā cietušajam un iedarbība uz muguras jostas skriemeļiem. Tāpat mugurkaula jostas daļas pirmā skriemeļa lūzumu ir iespējams iegūt nokrītot atmuguriski uz *gluteus* apvidu. Cietušajam konstatēts kompresijas lūzums, tas ir, saspieduma lūzums, kāds nerodas sitiena vai spēriena rezultātā, bet gan tiešā iedarbībā uz muguras skriemeļiem, tos saspiežot. Lai iegūtu tādu muguras skriemeļa lūzumu, kāds konstatēts cietušajam, ir pietiekami ar vienu traumatisku iedarbību, piemēram, vienu kritienu uz sēžamvietas vai vienu palēcienu uz muguras. Gūtajam miesas bojājumam nav saistības ar cietušā smago alkohola apreibumu.

Apgabaltiesa secina, ka ekspertes liecinātais par cietušā miesas bojājuma iegūšanas iespēju gan, krītot atmuguriski uz dibena, gan uz muguras palecoties, nekādi neliedz noskaidrot patieso iegūtās traumas mehānismu, kā to uzskata aizstāvis. Versija par cietušā kritienu atmuguriski ir tikai apsūdzēto izvirzīts apgalvojums sevis attaisnošanai.

[14.4] Pirmās instances tiesa spriedumā nav argumentējusi, ar ko pierādīti divi palēcieni uz cietušā muguras. Vadoties no ekspertes liecinātā un noskaidrotajiem apstākļiem, par pierādītu atzīstams viens palēciens uz cietušā muguras, ko izdarīja /pers. A/.

Tāpat tiesas spriedumā nav sniegts atzinums, ar ko pierādīti pārējie apsūdzībā norādītie sitieni cietušajam, ja tiesu medicīnas eksperta atzinumā tādiem nav objektīva apstiprinājuma.

[14.5] Krimināllikuma 1.panta pirmā daļa noteic, ka pie kriminālatbildības saucama un sodāma tikai tāda persona, kura ir vainīga noziedzīga nodarījuma izdarīšanā, tas ir, kura ar nodomu (tīši) vai aiz neuzmanības izdarījusi šajā likumā paredzētu nodarījumu, kam ir visas noziedzīgā nodarījuma sastāva pazīmes. Atbilstoši Kriminālprocesa likuma 124.panta otrajai daļai kriminālprocesā pierādāma noziedzīga nodarījuma sastāva esamība vai neesamība, kā arī citi Krimināllikumā un šajā likumā paredzētie apstākļi, kuriem ir nozīme konkrēto krimināltiesisko attiecību taisnīgā noregulējumā.

Krimināllikuma 126.panta pirmās daļas nozieguma objekts ir cilvēka veselība. No objektīvās puses vidēja smaguma miesas bojājumu nodarīšana ir prettiesisks kaitējums citas personas veselībai, ko var izdarīt gan ar aktīvu darbību, gan bezdarbību. Krimināllikuma 126.panta pirmās daļas sastāvs ir

materiāls. Nodarījums ir pabeigts ar brīdi, kad cietušajam nodarīti konkrēta smaguma miesas bojājumi, vienlaikus konstatējot cēloņsakarību starp vainīgā darbību vai bezdarbību un sekām. No subjektīvās puses Krimināllikuma 126.panta pirmās daļas miesas bojājumu nodarīšanu raksturo kā tiešs, tā netiešs nodoms.

Izskatāmajā krimināļprocesā konstatēts, ka noziedzīgo nodarījumu apsūdzētie izdarīja ar tīšām, aktīvām darbībām un tiešu nodomu.

Vadoties no noskaidrotajiem apstākļiem, apgabaltiesa atzīst, ka apsūdzēto /pers. A/ un /pers. B/ darbības apsūdzība pamatoti kvalificējusi kā izdarītas personu grupā, jo ar iegūtajiem pierādījumiem ir apstiprināts, ka abi pirms vēršanās pret cietušo pārrunāja cietušā rīcību ar gāzes pistoli, miesas bojājumu nodarīšanas laikā rīkojās kopīgi un ar vienotu, uz miesas bojājumu nodarīšanu cietušajam vērstu nodomu.

[15] Par izdarītu noziedzīgu nodarījumu tiesai ir pienākums noteikt vainīgajai personai tiesisku, pamatotu un taisnīgu sodu saskaņā ar Krimināllikuma 46.pantā norādītajiem soda noteikšanas principiem, ievērojot Krimināllikuma 35.pantā noteikto soda mērķi (*Augstākās tiesas Krimināllietu departamenta 2018.gada 19.jūnija lēmums Nr.SKK-J-348/2018*). Apgabaltiesa šai atziņai pilnībā pievienojas un ievēro to.

Katrā krimināļprocesā ir svarīgi izsvērt, kāds rezultāts ar piespriesto sodu tiks panākts, vai tiks sasniegts soda mērķis un kāds būs sabiedrības ieguvums. Tiesām jāievēro samērīguma princips – labumam, ko sabiedrība iegūs ar ierobežojumiem, kas uzlikti adresātam, ir jābūt lielākam nekā viņa tiesību vai tiesisko interešu ierobežojumam.

[15.1] Atbilstoši Krimināllikuma 35.panta otrajā daļā ietvertajam soda mērķis aptver gan sabiedrības aizsardzības, taisnīguma atjaunošanas un sodīšanas funkcijas, gan sodīto personu resocializācijas aspektu ar nolūku kopumā panākt, lai notiesātais un citas personas pildītu likumus un atturētos no noziedzīgu nodarījumu izdarīšanas. Sodam piemīt personu audzināšanas un morālo vērtību stiprināšanas funkcija, kas ievērojama katrā gadījumā, lemjot par piemērojamo sodu un tā izpildes veidu. Sods nedrīkst būt represija, kas personai rada ciešanas un pazemojumu.

Lai atjaunotu taisnīgumu, kriminālsodam nav jābūt nesamērīgi bargam vai pārlieku vieglam, bet gan tādam, kas sekmē noziedzīgo nodarījumu veicinošo faktoru novēršanu, ievērojot soda individualizāciju, kas ir viens no svarīgākajiem krimināltiesību principiem. Krimināltiesiskā represija ir taisnīga, ja ņemti vērā visi apstākļi un fakti, kas attiecas uz konkrēto noziedzīgo nodarījumu un likumpārkāpēju.

Kurzemes rajona tiesa pamatoti atsaukusies uz juridiskajā literatūrā norādīto, ka ziņas, kuras raksturo personību un kurām ir krimināltiesiska nozīme, skar četrus cilvēka dzīves un darbības aspektus: 1)fizisko stāvokli, 2)psihisko stāvokli, 3)sociālo statusu un 4)tiesisko statusu un to izvērtēšana ļauj, no vienas puses, noskaidrot personas noziedzīgās uzvedības cēloņus, tās noziedzīgo tieksmju stabilitāti, bet, no otras puses, noteikt maksimāli lietderīgo soda veidu, lai sasniegtu tā mērķi (*U. Krastiņš, V. Liholaja. Krimināllikuma komentāri. Pirmā daļa (I–VIII2 nodaļa) . Otrais papildinātais izdevums. Rīga: Tiesu namu aģentūra, 2018, 197.lpp.*). Apgabaltiesa pievienojas šai atziņai un ievēro, nosakot apsūdzētajiem soda veidu un mēru.

Saskaņā ar Krimināllikuma 7.panta ceturtās daļas noteikumiem, Krimināllikuma 126.panta otrās daļas 3.punktā paredzētais noziedzīgais nodarījums atzīstams par smagu noziegumu, kas vērsts pret personas veselību un tam ir vardarbīgs raksturs.

[15.2] Par apsūdzētā /pers. A/ personību noskaidrots, ka viņš agrāk nav sodīts, ieguvis augstāko izglītību, strādā UAB /Nosaukums/filiālē Latvijā par sardzes matrozi, apgādājamu personu nav, veselības problēmu nav.

Par apsūdzētā /pers. A/ personību un dzīvesveidu iegūtās ziņas ļauj secināt, ka viņa dzīvesveids ir sociāli pieņemams, tendēts uz personisko izaugsmi, jo apsūdzētais ir ieguvis augstāko izglītību, kā arī strādā pastāvīgu algotu darbu.

[15.3] Par apsūdzētā /pers. B/ personību noskaidrots, ka viņš agrāk nav sodīts, ieguvis vidējo izglītību, ir IK */pers. B/* valdes loceklis, strādā par taksometra vadītāju, ir veselības problēmas, kas tiek risinātas, invaliditāte nav piešķirta, pirmās instances tiesas sēdē norādīja, ka ir darbspējīga persona.

Par apsūdzētā /pers. B/ personību un dzīvesveidu iegūtās ziņas ļauj secināt, ka viņš strādā pastāvīgu algotu darbu un dzīvesveids ir sociāli pieņemams. Izvērtējot šo informāciju kopumā, secināms, ka krimināllietā nav iegūtas ziņas, kas apsūdzētos kā personības un sabiedrības locekļus raksturotu negatīvi, nav arī ziņu par viņu citu pretlikumīgu uzvedību ne līdz šī noziedzīgā nodarījuma izdarīšanai, ne arī pēc tā.

[15.4] Uz noziedzīgā nodarījuma brīdi Krimināllikuma 126.panta panta otrās daļas sankcija par izdarīto noziedzīgo nodarījumu paredzēja piemērot brīvības atņemšanu uz laiku līdz pieciem gadiem vai īslaicīgu brīvības atņemšanu, vai piespiedu darbu, vai naudas sodu, ar probācijas uzraudzību uz laiku līdz trim gadiem vai bez tās.

Atbilstoši 2020.gada 17.decembra "Grozījumi Krimināllikumā" Pārejas noteikumu 24.punktam, soda veids – piespiedu darbs – jaunais nosaukums "sabiedriskais darbs" ir izmantojams, pieņemot nolēmumus par soda piemērošanu arī par tādiem noziedzīgajiem nodarījumiem, kas izdarīti līdz 2021.gada 31.decembrim.

Izvērtējusi ziņas par izdarītā noziedzīgā nodarījuma raksturu un radīto kaitējumu, kā arī par apsūdzēto personībām, tiesa atzīst, ka, lai sasniegtu soda mērķi un sodītu apsūdzētos par izdarīto noziedzīgo nodarījumu, kā arī atjaunotu taisnīgumu, panāktu, lai apsūdzētie un citas personas turpmāk pildītu likumus un atturētos no noziedzīgu nodarījumu izdarīšanas nākotnē, sods abiem apsūdzētajiem atbilstoši Krimināllikuma 126.panta otrās daļas 3.punktā paredzētajai sankcijai nosakāms sabiedriskā darba veidā, jo tieši šāds ar apsūdzēto iesaistīšanu sabiedrībai nepieciešamos darbos saistīts soda veids visefektīvāk panāks soda mērķi, kura sasniegšanai nav lietderīgi piemērot sodu, kas saistīts ar viņu izolēšanu no sabiedrības.

[15.5] Izvērtējot apsūdzētajiem nosakāmo sodu mēru, tiesa ievēro apsūdzības apjoma samazināšanu un saskaņā ar Krimināllikuma 46.panta trešo daļu ievēro, ka ne atbildību mīkstinoši, ne atbildību pastiprinoši apstākļi netika konstatēti.

Pirmās instances tiesa bija piespriedusi apsūdzētajiem katram 150 sabiedriskā darba stundas.

Apgabaltiesa atzīst, ka sabiedriskais darbs par Krimināllikuma 126.panta otrās daļas 3.punktā paredzētā noziedzīgā nodarījuma izdarīšanu ir taisnīgs un atbilstošs izdarītā noziedzīgā nodarījuma smagumam un raksturam, kā arī apsūdzēto personībai.

Attiecībā par /pers. B/ veselības stāvokli apgabaltiesas secinājums attiecas uz 2020.gada 24.jūniju. Uz sprieduma taisīšanas brīdi informācijas par viņa veselības pasliktināšanos nav, tāpat nav informācijas, ka /pers. B/ būtu piešķirta invaliditāte, kuras dēļ viņam būtu ierobežotas darbaspējas un viņš nevarētu veikt sabiedrisko darbu. Par sabiedriskā darba izpildi atbildīgās amatpersonas katrā konkrētā gadījumā izvērtē darba piedāvājumu atbilstoši notiesātā spējām.

[15.6] Saskaņā ar Sodu izpildes kodeksa 133.panta pirmo daļu /pers. A/ un /pers. B/ nosakāms pienākums pieteikties sabiedriskā darba izpildes uzsākšanai Valsts probācijas dienesta teritoriālajā struktūrvienībā atbilstoši deklarētajai vai faktiskajai dzīvesvietai desmit darba dienu laikā pēc tiesas sprieduma spēkā stāšanās.

[15.7] Pirmstiesas krimināļprocesā apsūdzētajiem /pers. A/ un /pers. B/ piemērots drošības līdzeklis – uzturēšanās noteiktā vietā (*1.sējums, lietas 87., 95 lapa*). Lai nodrošinātu sprieduma izpildi, tiesa abiem apsūdzētajiem piemērotos drošības līdzekļus pamatoti saglabājusi līdz sprieduma spēkā stāšanās brīdim.

[16] Apgabaltiesa atzīst, ka apsūdzības apjoma samazināšana neietekmē no apsūdzētajiem piedzenamās kaitējuma kompensācijas apmēru, jo iestājušās sekas nemainās. Pirmās instances tiesa noteikusi un pamatojusi piedzenamo kompensāciju apmēru, argumentus balstot uz attiecīgu likumu normām, kam apgabaltiesa pievienojas.

Saskaņā ar likuma "Par valsts kompensāciju cietušajiem" $3.^1$ panta pirmās daļas 2.punktu, apsūdzētajam, kurš atzīts par vainīgu noziedzīga nodarījuma izdarīšanā, ir pienākums atmaksāt valsts budžetā cietušajam izmaksāto valsts kompensāciju, savukārt Civillikuma 1675.pantā noteikts, ka

vairākas personas, kas kopīgi izdarījušas noziedzīgu nodarījumu, atbild solidāri par zaudējumu. Ievērojot Kriminālprocesa likuma 528.panta pirmās daļas 9.punktu, tiesa no apsūdzētajiem valsts labā solidāri piedzinusi 1075 *euro*, kas izmaksāti cietušajam kā valsts kompensācija.

Cietušais /pers. C/ Kurzemes rajona tiesā iesniedza pieteikumu par kaitējuma kompensācijas noteikšanu krimināllietā par radīto mantisko zaudējumu 2500 *euro* apmērā par operāciju (stiprinājumu izņemšana no mugurkaula), pēcoperācijas rehabilitācijas procesu un to saistītajām izmaksām par medikamentiem, kā arī pieteica morālā kaitējuma kompensāciju 36371 *euro* apmērā par psiholoģisko diskomfortu, fiziskām sāpēm un ciešanām, kā arī negatīvām emocijām, tajā skaitā darba spēju pazemināšanos, ko uzturēja tiesas sēdē.

Pirmās instances tiesa sīki un detalizēti argumentējusi piedzenamo summu pamatotību un apmēru, ko apgabaltiesai pārvērtēt nav iemesla. Tiesa pareizi izlēmusi arī jautājumu par drošības līdzekli un rīcību ar lietisko pierādījumu.

Pamatojoties uz Kriminālprocesa likuma 563.panta pirmās daļas 3.punktu, Kurzemes apgabaltiesa

nosprieda

Kurzemes rajona tiesas 2022.gada 12.septembra spriedumu atcelt daļā par /pers. A/ un /pers. B/ atzīšanu par vainīgiem Krimināllikuma 126.panta otrās daļas 3.punktā paredzēta noziedzīga nodarījuma izdarīšanā un par piespriesto sodu.

/pers. A/ atzīt par vainīgu Krimināllikuma 126.panta otrās daļas 3.punktā paredzēta noziedzīga nodarījuma izdarīšanā un sodīt viņu ar sabiedrisko darbu uz 120 (viens simts divdesmit) stundām.

/pers. B/ atzīt par vainīgu Krimināllikuma 126.panta otrās daļas 3.punktā paredzēta noziedzīga nodarījuma izdarīšanā un sodīt viņu ar sabiedrisko darbu uz 100 (viens simts) stundām.

Notiesātajiem pēc nolēmuma spēkā stāšanās 10 darbdienu laikā ir pienākums pieteikties soda izpildes uzsākšanai Valsts probācijas dienesta teritoriālajā struktūrvienībā atbilstoši deklarētajai vai faktiskajai dzīvesvietai.

Pārējā daļā spriedumu negrozīt.

Nolēmumu var pārsūdzēt vai protestēt 10 dienu laikā kasācijas kārtībā Augstākajā tiesā Kriminālprocesa likuma 574., 575.pantā paredzētajos gadījumos, sūdzību vai protestu iesniedzot Kurzemes apgabaltiesā.

Pilna nolēmuma pieejamības diena 2023.gada 21.jūnijs.

Tiesnese I.Rozīte

Tiesnese A.Daidere

Tiesnesis D.Aktumanis